

REKABET KURUMU

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-2-140 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-53/1506-525
Karar Tarihi : 01.11.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Özgür Can ÖZBEK, Esmâ TEMEL

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş. (Eski unvanı ile Digital Platform İletişim Hizmetleri A.Ş.)

Abbasağa Mah. Sungurlar İş Hanı No:45 Kat: 1-2-3 Beşiktaş/İstanbul

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş. tarafından müşterilerin Lig TV yayın paketi aboneliği için Giriş Paketi ve Keyif Paketi adlı iki yayın paketine de abone olmaya zorlandığı iddiası.

(2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle;

- 25.07.2012 tarihinde Digiturk internet sitesindeki kampanya fiyatlarında Lig TV taahhütlü paket satış fiyatının ayda 47 TL, taahhütsüz paket satış fiyatının ise ayda 57 TL olarak ilan edildiği,
- Başvuru sahibinin %52 oranında özürlü olması nedeniyle söz konusu paketlerde %50 indirim hakkının bulunduğu ve Lig TV paketine abone olmak istediği,
- Digiturk yetkilileri tarafından yalnız Lig TV paketinin satın alınmayacağı, Lig TV paketi yanında iki yayın paketinin (Giriş Paketi ve Keyif Paketi) daha alınması gerektiğinin belirtilerek, başvuru sahibinin istemediği iki yayın paketini almaya zorlandığı,
- Digiturk'ün internet sitesinde söz konusu yayın paketlerinin ayrı ayrı fiyatlandırılarak ilan edilmesine karşın uygulamada paketlerin ayrı ayrı satılmasının engellendiği,
- Söz konusu uygulama ile başvuru sahibinin kampanyada öngörülen özürlü indirim hakkının kısıtlandığı

iddia edilmektedir.

(3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 26.07.2012 tarih ve 5944 sayı ile intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 09.08.2012 tarih ve 2012-2-140/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu 28.08.2012 tarihli Kurul toplantısında görüşülerek, 12-42/1286-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca yapılan inceleme üzerine hazırlanan 23.10.2012 tarih ve 2012-2-140/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; dosya konusu iddialara ilişkin olarak soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

- (5) Dosya kapsamında, sonuca etki etmemesi sebebiyle net bir tanıma gidilmeksizin ilgili ürün pazarı en dar haliyle “Süper Lig futbol müsabakalarının naklen yayınlanması pazarı” olarak varsayılmıştır. Bununla birlikte, “TV İzleme Sistemi Pazarı”¹ başlıklı çalışmada yer alan ve aşağıda sunulan veriler, yapılabilecek çeşitli pazar tanımları içinde bulunan oyuncuların abone sayılarını ve son bir yıldaki büyüme oranlarını göstermesi bakımından önem taşımaktadır.

Tablo 1: TV Yayıncılığı Sektöründe Faaliyet Gösteren Platform İşletmecilerinin Abone Sayıları

Abone Sayısı	2010 Q3	2010 Q4	2011 Q1	2011 Q2	2011 Q3
Uydu	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Digiturk	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
D-Smart	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
D-Smart Pay	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Kablo	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Teledünya	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Dream Box	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (6) Çalışmaya göre, Doğan TV Dijital Platform İşletmeciliği A.Ş.’nin (D-Smart) ücretli abonelerinin sayısı 2011 yılında %(.....) artmıştır². Aynı çalışmada yer alan bilgilere göre, ödemeli TV pazarı 2011 3. çeyrekte %(.....) büyümüş, bu büyümenin %(.....)’ünü Teledünya, %(.....)’ini Digiturk gerçekleştirmiştir. Aynı dönem itibarıyla ödemeli TV pazarının %(.....)’si Digiturk’tedir. Bu çalışmadan Digiturk’ün, ödemeli TV yayıncılığı pazarında D-Smart’ın düzenli ödeme yapılan abonelikleri, Kablo TV ve Teledünya ile rekabet içinde konumlandığı anlaşılmaktadır.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (7) İlgili ürün pazarında, ülkenin herhangi bir bölgesindeki rekabet koşullarının diğer bölgelerden farklılık göstermemesi, rekabet koşullarının ülkenin tamamında homojen bir yapı sergilemesi nedeniyle dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

I.2. İnceleme Kapsamında Elde Edilen Bilgiler

- (8) Dosya kapsamında Digiturk’ten elde edilen bilgilere göre, Lig TV yayınlarının hâlihazırda Türksat ve Eutelsat uyduları üzerinden alınması imkânı bulunmaktadır. Eutelsat, Türkiye’de sadece Digiturk’ün kullandığı ve kendine münhasır içerikleri sunduğu uydu olup, Digiturk Platformu’nda yer alan tüm içerikler ile HD ve 3D içerikler bu uydu üzerinden yayınlanmaktadır. Türksat ise genel olarak şifresiz yayınları taşımaktadır. Digiturk bu uydudan sınırlı sayıda kanalla beraber Lig TV yayınına da yapmaktadır.

¹ Dosya konusuna benzer iddialar, esas itibarıyla Kurulun 12.01.2012 tarih ve 12-01/19-M sayılı kararı ile açılan önaraştırma kapsamında incelenmiş ve 03.05.2012 tarih ve 12-24/663-185 sayılı karar ile soruşturma açılmasına gerek olmadığı hükme bağlanmıştır. Bu önaraştırmada ilgili Kurul kararına yönelik dosyada yer alan bilgiler ve ulaşılan tespitlerden yararlanılmış, mevcut dosya özelinde gerekli duyulan ek bilgiler teşebbüsten talep edilmiştir. Nitekim SP&CI tarafından hazırlanan söz konusu çalışma önceki önaraştırma kapsamında yapılan incelemede Digiturk’te elde edilmiştir.

² “TV İzleme Sistemi Pazarı” başlıklı çalışmada “D-Smart” ve “D-Smart Pay” şeklinde iki ayrı satır bulunmaktadır. Bunun sebebi D-Smart abonelerinin bir kısmının sadece kutu sahibi olması, diğer bir kısmının ise ücretli D-Smart hizmetlerinden yararlanıyor olmasıdır.

- (9) Ayrıca, Digiturk yetkilileri tarafından Digiturk'ün Eutelsat uydusundan hizmet alan aboneleri için temel amacın, abonelerin tüm TV ihtiyaçlarını tek elden karşılamak olduğu, Eutelsat'tan hizmet almayı tercih eden üyelerin de Digiturk'ün belirlediği paket yapısından hizmet aldıkları ve Digiturk Platformu'ndan sadece Lig TV hizmeti almak isteyen üyelerin ise Türkiye'de en yaygın kullanımı olan Türksat uydusu üzerinden bu hizmete ulaşabildikleri ifade edilmiştir.

I.3. İddia Konusu Eylem

- (10) Yapılan incelemede, Digiturk'ün yayınlarının Eutelsat ve Türksat uyduları üzerinden iletiildiği anlaşılmıştır. Eutelsat uydusunu Türkiye'de sadece Digiturk kullanmaktadır. Eutelsat uydusu üzerinden yayın iletimi yapıldığında, Lig TV aboneli olmak isteyen bir tüketici öncelikle giriş paketi adı verilen ve içerisinde temel olarak ulusal kanalların bulunduğu paketi almak, daha sonra ise keyif paketi adı verilen paketlerden en az ikisini seçmek durumundadır. Tüketicilere bu şekilde yayın sağlanabilmesi için aboneliğinin başlatılması ve hanesine bir Digiturk uydu alıcısının yerleştirilmesi gerekmektedir.
- (11) Digiturk tarafından benzer nitelikteki kanallar modüller şeklinde ve paket içinde birlikte sunulmaktadır. Digiturk tarafından sunulan söz konusu paketler ve bu paketler kapsamında yer alan kanal grupları veya alt paketler aşağıdaki gibidir:
- Giriş Paketi: Başta ulusal kanallar ve bunlara ek olarak bazı yerli ve yabancı haber, film, çocuk, spor, belgesel, müzik, radyo ve eğlence/yaşam kanallarını içermektedir.
  - Keyif Paketi: Belgesel, Çocuk, Sporsever, Müzik ve Eğlence, Haber ve Dünya paketi şeklinde 5 farklı içerikteki pakete verilen genel addır.
  - Platin Paketler: Film, Dizi ve Süper Lig paketleri şeklinde 3 farklı türü bulunmaktadır. Bunlardan Süper Lig müsabakalarını içeren paketin, Süper Lig, Şampiyonlar, Taraftar, Şampiyon Anadolu, Anadolu Taraftar paketi şeklinde çeşitleri vardır.
  - Ek Paketler: Spor Extra, Avantaj, Avantaj Yetişkin ve Yetişkin paketleri bulunmaktadır.
- (12) Yukarıda belirtilen ana paketlere üye olmak için paket bazında birtakım koşullar getirilmiştir. Bu kapsamda, Keyif Paketleri'ni almak için Giriş Paketi'nin alınması; Platin Paketleri almak için ise Giriş Paketi ile en az iki Keyif Paketi'nin alınması koşulları bulunmaktadır.
- (13) Türksat uydusu üzerinden Lig TV ve bunun yanında sınırlı sayıda kanal yayını iletebilmektedir (Lig TV 2, Lig TV 3, Moviemax Speed, Turkmax, Discovery Channel, İz TV, National Geographic, Blue Hustler, Intamacy). Türksat uydusu üzerinden sağlanan Digiturk yayın hizmetini satın alan ve canlı yayınlanan futbol müsabakalarını izlemek isteyen bir abonenin, bu kanallardan yalnızca Lig TV'yi satın alma seçeneği bulunmaktadır. Nitekim, Digiturk'ün hâlihazırda Türksat uydusu paket seçeneklerine bakıldığında, Süper Lig Paketi'nin Süper Lig'de oynanan haftanın tüm yayını kapsadığı görülmektedir. Süper Lig Paketi haricinde Lig TV içeren, Süper Lig+, Şampiyonlar, Taraftar, Şampiyon Anadolu ve Anadolu Taraftar paketleri bulunmaktadır. Bunların yanında, Türksat uydusu üzerinden Lig TV yayınları haricinde yayın hizmeti almak isteyen aboneler için Ek Paket seçenekleri de sunulmaktadır³. Dolayısıyla, Türksat uydusu üzerinden yayın iletimi sağlanan bir abone, Lig TV yayınlarının iletimini Digiturk üzerinden, ulusal kanalların iletimini ise farklı bir platform üzerinden alabilmektedir. Diğer bir deyişle, keyif paketlerini satın almadan Lig TV yayınlarına erişmek isteyen bir tüketici için böyle bir imkân bulunmaktadır. Bu durumda

---

³ Örneğin, bazı Türkmax, MoviemaxSpeed, National Geographic ve Discovery kanallarını içeren Ailecek Paketi (10,99 TL).

ise abonenin hanesine bir Digiturk uydu alıcısı yerleştirilmektedir. Eutelsat ve Türksat uyduları üzerinden iletilen Lig TV yayınlarının satın alınması durumunda ortaya çıkan fiyatlara aşağıda yer verilmiştir.

- (14) Lig TV yayınının içerisinde bulunduğu paket Platin Paket olarak adlandırılmakta ve bu paket de kendi içerisinde canlı olarak izlenebilen futbol müsabakalarının çeşit ve sayısına göre Full Spor, Şampiyonlar gibi alt paketlere ayrılmaktadır.
- (15) Eutelsat uydusu üzerinden, Süper Lig Paketi satın alarak Süper Lig'deki tüm futbol müsabakalarını canlı olarak izlemek isteyen bir abonenin Digiturk'e ödeyeceği bedel aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 2: Eutelsat Uydusu Üzerinden Sağlanan Lig TV Yayınının Tüketiciye Bedeli⁴

Paket Adı	Fiyat (TL)	Fiyat Engelli Üye (TL)
Giriş Paketi	11,99	6
Keyif Paketi 1	4	2
Keyif Paketi 2	4	2
Platin Paket (Full Paket)	47	28,5
TOPLAM	66,99	38,5

- (16) Türksat uydusu üzerinden iletim yapılan durumda ise Süper Lig paketi adı verilen ve içerisinde Süper Lig'in tüm canlı yayın futbol karşılaşmalarını barındıran paketi satın alan bir tüketicinin 12 ay taahhütlü olarak ödeyeceği bedel 49,99 TL'dir⁵. Görüldüğü üzere, Türksat uydusu üzerinden iletim yapılan durumda tüketicilerin hem yalnızca Lig TV aboneliği olmak gibi bir seçenekleri bulunmakta, hem de bu seçeneğin fiyatı Eutelsat uydusu üzerinden alınan Lig TV yayınına göre daha düşük kalmaktadır. Bu kapsamda, Digiturk'ün Türksat uydusu üzerinden farklı paket seçenekleri sunduğu görülmektedir. Örneğin, Taraftar Paketi adı verilen ve abonenin Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray takımlarından birinin Süper Lig sezonu içerisindeki maçlarının tamamını canlı olarak izlemesini sağlayacak paketin taahhütlü fiyatı 37,99 TL'dir.
- (17) Türksat uydusu üzerinden yalnızca Lig TV yayını satın alan bir tüketici, ulusal kanalları (ve tercih etmesi durumunda farklı tematik kanalları) başka bir platform üzerinden izlemek durumundadır. Bu noktada tüketicinin önünde D-Smart platformu, Kablo TV, Teledünya, karasal yayın ve uydu yayını gibi seçenekler bulunmaktadır.

I.4. Değerlendirme

- (18) Dosya konusu başvurunun 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamına giren yönü, Digiturk tarafından müşterilerin Lig TV yayın paketi aboneliği için Giriş Paketi ve Keyif Paketi adlı iki yayın paketine de abone olmaya zorlandığına ilişkin iddihadır.
- (19) Digiturk'ün söz konusu davranışı tek taraflı bir eylem olması sebebiyle 4054 sayılı Kanun'un hâkim durumun kötüye kullanılmasını yasaklayan 6. maddesi kapsamında ele alınabilecektir. Anılan Kanun maddesi kapsamında rekabet ihlalinin tespit edilebilmesi için teşebbüsün ilgili ürün pazarında hâkim durumda olup olmadığı, eğer hâkim durumda ise iddia konusu davranışın kötüye kullanma hallerinden olup olmadığı değerlendirilmesi gerekmektedir.
- (20) Digiturk, Türkiye Futbol Federasyonu'nun açmış olduğu ihale sonucu Süper Lig Paket A Yayın Hakları'nı münhasıran elinde bulundurmaktadır. Söz konusu haklar, 2013-2014 futbol sezonunu da kapsamakta olup, uzatma hakkının kullanılması halinde 2014-2015 futbol sezonlarını da kapsayacaktır. Hâlihazırda yayın hakkına sahip olan ve futbol

⁴ Söz konusu fiyatlar, tüketicinin Digiturk'e 12 aylık taahhüt verdiği durumda geçerlidir.

⁵ Mevcut durumda söz konusu paketin 12 ay taahhütlü kredi kartlı satış fiyatı 46 TL'dir.

karşılaşmalarını canlı olarak tüketiciye ulaştırabilen tek kuruluş Digitürk'tür. Dolayısıyla Digitürk'ün varsayımsal Süper Lig futbol müsabakalarının naklen yayınlanması pazarında %100 pazar payı ile hâkim durumda olduğu anlaşılmaktadır.

- (21) Digitürk'ün Süper Lig futbol müsabakalarının naklen yayınlanması pazarındaki hâkim durumunu kötüye kullandığına ilişkin iddialar, işletmecinin, abonelerin Lig TV yayınlarını izlemesini Keyif Paketi adı verilen paketlerden en az iki tanesini alma koşuluna bağladığı hususunda yoğunlaşmaktadır. Yapılan incelemede, Eutelsat uydusu üzerinden yayın iletimi sağlanan abonelerin böyle bir zorunluluğu olduğu, ancak Lig TV yayınlarının Türksat uydusu üzerinden Keyif Paketi (ve Giriş Paketi) almaksızın da tüketiciye sunulabildiği anlaşılmıştır. Dolayısıyla, Digitürk'ün Lig TV izlemek isteyen tüketicilere en az iki adet Keyif Paketi satın almaktan başka bir seçenek sunmadığı iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır. Nitekim Digitürk tarafından sunulan belgede Ağustos 2012 itibarıyla (.....) abonenin Türksat uydusu üzerinden söz konusu yayını aldığı görülmektedir.
- (22) Bununla birlikte, her ne kadar Keyif Paketi satın almadan Lig TV yayınlarına ulaşım Türksat uydusu üzerinden sağlanabilse de, söz konusu seçeneğin ekonomik olarak kabul edilemez/satın alınamaz olması durumunda Digitürk'ün davranışının hâkim durumunu kötüye kullanması sonucunu doğurup doğurmadığı da değerlendirilmiştir. Türksat uydusu üzerinden Lig TV yayını alan bir tüketici, başta ulusal kanallar olmak üzere izlemek istediği diğer yayınları farklı bir platformdan almak durumundadır. Bu bağlamda Türksat uydusu üzerinden Lig TV yayınlarını izlemenin aboneye maliyeti ile Eutelsat uydusu üzerinden izlemenin maliyeti karşılaştırılırken söz konusu durumun da dikkate alınması gerekmektedir.
- (23) TV izleme sistemi pazarına bakıldığında, Türk hanehalkının normal anten (karasal yayın), uydu, Digitürk, D-Smart, Kablo TV, Teledünya ve Dream Box alternatifleri arasında seçim yaptığı görülmektedir. Bu seçeneklere Türk Telekom tarafından sunulan Tivibu internet TV hizmeti de eklenmelidir. Bahse konu TV izleme sistemleri, ilk satın alındığında katlanılan maliyet, izlenebilen kanal sayısı, aylık bir bedel ödenip ödenmeme (Pay-TV) gibi özellikleri ile birbirlerinden ayrılırlar da, ulusal TV kanallarını izlemek isteyen bir abone için tamamı geçerli alternatifler olarak ortaya çıkmaktadır⁶.
- (24) Lig TV haricindeki yayınları uydu alıcısı vasıtasıyla izlemek isteyen bir tüketici yalnızca uydu alıcısı satın almakta ve aylık bir ücret ödememektedir. Yapılan incelemede, piyasada 40 TL'den başlayacak şekilde çok farklı marka ve özellikte uydu alıcısı satıldığı görülmüştür. Kablo TV yayınlarını izlemek isteyen bir tüketici için aylık olarak Türksat şirketine ödenmesi gereken bedel 9 TL'dir. Teledünya temel paketinin fiyatı ise aylık 12,50 TL'dir. D-Smart tarafından sunulan ve Giriş Paketi adı verilen, içerisinde ulusal kanallar ile bazı yerli ve yabancı haber, belgesel ve çocuk kanallarının da bulunduğu paketin fiyatı ise 24 ay taahhütlü olmak üzere aylık 9,99 TL'dir. Tüm bu seçeneklerin Digitürk tarafından sağlanan Türksat uydusu üzerinden Lig TV yayın hizmeti ile birlikte satın alınması durumunda ortaya çıkan fiyatlar aşağıda özetlenmiştir.

Tablo 3: Türksat ve Eutelsat Uyduları Üzerinden Sağlanan Lig TV Yayınının Alternatif Bedelleri (TL)

	Seçilen Sistemin Bedeli	Türksat Üzerinden LİG TV	TOPLAM	Eutelsat Üzerinden LİG TV TOPLAM
Kablo TV	9	49,99	58,99	66,99
Teledünya	12,5	49,99	62,49	66,99
D-Smart	9,99	49,99	59,98	66,99

⁶ Başvuru sahibi yalnızca Lig TV satın almak istediğini belirtmektedir. Bu sebeple karşılaştırma, yalnızca farklı bir platformdan ulusal kanalların ve Türksat uydusu üzerinden Lig TV'nin alındığı durum kullanılarak yapılmaktadır. Ayrıca hiçbir seçenekte kurulum ve aktivasyon ücretlerine yer verilmemektedir.

- (25) Tablodan görüleceği üzere her üç alternatif için de ödenmesi gereken toplam fiyat Eutelsat uydusu üzerinden alınan hizmetin bedelinden daha düşüktür. Dolayısıyla, Türksat uydusu üzerinden Lig TV yayınlarının iletimi seçeneğinin Eutelsat uydusu üzerinden iletme nazaran dezavantajlı olmadığı anlaşılmıştır.
- (26) Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, Digitürk'ün Lig TV (Süper Lig müsabakaları canlı yayını) satın almak isteyen tüketicileri giriş paketi ve keyif paketi adı verilen paketlerden en az ikisini satın almaya mecbur bırakmasının 4054 sayılı Kanun kapsamında ihlal teşkil etmediği sonucuna ulaşılmıştır.
- (27) Şikâyette yer alan ancak Kanun kapsamında olmadığı anlaşılan engelli indirim konusunda da teşebbüsten bilgi talep edilmiştir. Buna göre Eutelsat uydusu üzerindeki Digitürk paketleri engelli üyelere %50 indirimli olarak sunulmaktadır. Başvuru sahibinin Türksat uydusu aracılığıyla yalnızca Lig TV içeren bir pakete üye olması halinde bu indirim geçerli olmamakta; Eutelsat üzerinden herhangi bir platin pakete üyeliğin tercih edilmesi halinde ise aylık temel fiyatlar üzerinden %50 indirim yapılmaktadır. Ancak, indirim sağlanan bir paketin tercih edilmesine rağmen, abonenin bu indirimden yararlandırılmaması iddiasının Tüketici Hukuku'nun alanına girmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun kapsamında ele alınamayacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (28) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikâyetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

Başkan
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

İkinci Başkan
Prof. Dr. Metin TOPRAK

Doç. Dr. Mustafa ATEŞ

İsmail Hakkı KARAKELLE

Dr. Murat ÇETİNKAYA

Reşit GÜRPINAR